

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์และอัตราส่วน
ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนไทย กลุ่มตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
The Relationship between Deferred income tax with the Market Value of
Securities and the Profitability Ratios of Companies Listed on Thailand Market for
Alternative Investment

ไพฑูริย์ กอบกาญจนพุดิ¹

ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนไทยกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ข้อมูลที่นำมาศึกษาเก็บรวบรวมจากรายงานประจำปี 2556 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 79 บริษัท ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ผลการวิจัยพบว่า สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.284 แสดงถึงความสัมพันธ์กันระดับต่ำ และเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และผลการวิจัยยังพบว่าภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ แสดงว่ารายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีผลต่อมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

คำสำคัญ: ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร มูลค่าตลาดรวม

Abstract

The objective of this research study is to study the relationship of deferred income tax and market value of securities and the profitability ratios of companies listed on Market for Alternative Investment (MAI), Thailand. Information used in this study is collected from 2013 annual reports which include deferred tax asset, deferred tax liability, gross profit margin ratio, operating profit margin ratio, net profit margin ratio, return on assets, return on equity and market value; and used as variables in this study. The samples of 79 companies are collected. With analyses of Pearson correlation, and multiple regression at the 95 per cent confident interval, our conclusion is drawn. From our result, we found that deferred tax asset has a positive but low correlation to gross profit margin ratio with a 0.284 correlation coefficient. While other profitability ratios has zero correlations

¹ มหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต

² รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต

with deferred tax asset, deferred tax liability, furthermore, we also found that deferred income tax has zero correlations to market value of securities of those sample firms listed in MAI. In conclusion, the result gives us an assurance that deferred income tax has little to no correlation to profitability ratios and no correlation to market value of the securities in the MAI companies.

Keywords: Deferred income tax, profitability ratios, market value

บทนำ

สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2556 เป็นต้นไป บริษัทจดทะเบียนต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ จากวิธีเจ้าหนี้ภาษีเงินได้ (Tax Payable) เป็นวิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (Deferred Tax) เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะรับประโยชน์หรือสูญเสียทรัพยากรในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ การรับรู้รายการดังกล่าวเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราว ตามหลักการทางบัญชีและหลักการทางภาษีที่มีความแตกต่างกัน ผลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ มีผลต่อกำไรหรือขาดทุนเพิ่มขึ้นหรือลดลงของบริษัทจดทะเบียน เนื่องจากเมื่อมีการบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลงซึ่งจะทำให้กำไรสุทธิของบริษัทเพิ่มขึ้น ซึ่งการรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี อาจส่งผลกระทบต่ออัตราความสามารถในการทำกำไรและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

จากงานวิจัยในอดีตมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับราคาหลักทรัพย์ และกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อุไรรัตน์ ชูวันกลาง (2548) ได้ทำการศึกษาความสามารถของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลงบการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2547 พบว่า ความสามารถของรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่สามารถใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ และอริศรา กำจัดภัย (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรหรือไม่ และนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ให้ความสำคัญกับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและรายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือไม่ โดยหากนักลงทุนให้ความสำคัญกับรายการสินทรัพย์และรายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี นักลงทุนจะใช้รายการดังกล่าวในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้น

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาความสัมพันธ์ของรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการภาษีเงินได้รอการตัดกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 113 บริษัท โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงเฉพาะบริษัท ๆ ที่มีคุณลักษณะตรงตามที่กำหนด ดังนี้ (1) เป็นบริษัทที่มีอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ และอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (2) เป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในฐานะข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ครบถ้วน ตลอดระยะเวลา 1 ปี สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2556 และ (3) เป็นบริษัทที่แสดงรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จากคุณลักษณะข้างต้น ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 79 บริษัท

2. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ สำหรับปี พ.ศ. 2556 จากระบบข้อมูลบริษัทจดทะเบียนของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกอบด้วยสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTA) หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTL) อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (GPM) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ (MVS) ข้อมูลทั้งหมดมี 79 รายบริษัทรายปี

3. สมมติฐานการวิจัย

H₁: รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

H₂: รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา วิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีต่ออัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีต่อมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 95%

ผลการวิเคราะห์

1. ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แบ่งเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยที่กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนบริษัทที่แสดงรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 24 บริษัท (30.38%) กลุ่มบริการ จำนวน 21 บริษัท (26.58%) และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 11 บริษัท (13.92%) ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนบริษัทแสดงรายการน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 2 บริษัท (2.53%) ตามที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความถี่ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามประเภทอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่แสดงรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	ความถี่ (บริษัท)	ร้อยละ (%)
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	24	30.38
กลุ่มบริการ	21	26.58
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	11	13.92
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	6	7.59
กลุ่มทรัพยากร	6	7.59
กลุ่มเทคโนโลยี	5	6.33
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	4	5.06
กลุ่มธุรกิจการเงิน	2	2.53
รวมทั้งสิ้น	79	100

ตารางที่ 2 แสดงความถี่ของรายการที่ก่อให้เกิดรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ประเภทรายการ	ความถี่ (รายการ)	ร้อยละ (%)
ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน	63	19.63
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	48	14.95
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	39	12.15
ประมาณการหนี้สิน	31	9.66
ขาดทุนสะสม	18	5.61
ค่าเสื่อมราคา	16	4.98
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	16	4.98
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน	15	4.67
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	14	4.36
ค่าเผื่อมูลค่าของสินค้าล้าสมัย	8	2.49
อื่นๆ	53	16.51
รวมทั้งสิ้น	321	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าจำนวนรายการที่ก่อให้เกิดรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน เท่ากับ 63 รายการ (19.63%) ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เท่ากับ 48 รายการ (14.95%) และค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ เท่ากับ 39 รายการ (12.15%) ตามลำดับ และจำนวนรายการที่ก่อให้เกิดรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ค่าเผื่อมูลค่าของสินค้าล้าสมัย เท่ากับ 8 รายการ (2.49%)

ต่อมาเป็นการแสดงจำนวนข้อมูล ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรอื่น ได้แก่ มูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในการวิจัย

	N	Min	Max	Mean	S.D.
มูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์	79	53.82	28,534.50	1,639	3,416.34
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	79	0	35.46	5.62	6.96
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	79	0	62.39	3.35	10.65
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	79	-5.81	100	27.52	18.42
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน	79	-85.98	56.09	7.38	18.01
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	79	-86.60	39.86	4.79	17.14
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม	79	-57.31	31.55	9.08	12.69
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	79	-110.30	45.53	9.92	19.59

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร พบว่า สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTA) มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น (GPM) อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.284 ค่านัยสำคัญที่คำนวณได้ (Sig. = 0.011) น้อยกว่า 0.05 แต่รายการอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่มีความสัมพันธ์กับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTA) และการทดสอบความสัมพันธ์ของรายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTL) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น (GPM) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ตามที่ปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่า Pearson Correlation ในการทดสอบความสัมพันธ์

		DTA	DTL	GPM	OPM	NPM	ROA	ROE
DTA	Pearson Correlation	1	-.061	.284*	.088	.113	-.019	-.010
	Sig. (2-tailed)		.594	.011	.443	.321	.869	.929
	N	79	79	79	79	79	79	79
DTL	Pearson Correlation		1	-.028	-.068	-.095	-.104	-.129
	Sig. (2-tailed)			.804	.552	.405	.360	.258
	N		79	79	79	79	79	79

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ต่อมาเป็นการแสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ พบว่า สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ค่านัยสำคัญที่คำนวณได้ (Sig. = 0.498) มากกว่า 0.05 ตามที่ปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	16542610.565	2	8271305.283	.703	.498
	Residual	893826877.543	76	11760879.968		
	Total	910369488.109	78			

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผลการวิจัย พบว่า รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แต่อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และผลการวิจัยยังพบว่า รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีผลต่อมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นถึงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ยกเว้น รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับอัตราส่วนการทำกำไรขั้นต้นมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพราะ บริษัทส่วนมากจะมีรายการค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ซึ่งรายการค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจาก ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน กิจการมีสินค้าคงเหลือที่มีมูลค่าลดลง ทำให้เกิดผลขาดทุนจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ กิจการนำผลขาดทุนดังกล่าวบวกกลับในการคำนวณกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี โดยถือเป็นรายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี (1) ดังนั้น มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือที่มีมูลค่าลดลงจึงต่ำกว่าฐานภาษี และก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ดังนั้น เมื่อกิจการมีการขายสินค้าที่มีการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือกิจการก็จะรับรู้ต้นทุนขายในงบกำไรขาดทุนทำให้กระทบกับกำไรขั้นต้น จึงส่งผลให้รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น ซึ่งถ้าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลให้อัตราส่วนกำไรขั้นต้นปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อในปีใดที่บริษัทมีรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้นก็ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นของบริษัทเพิ่มขึ้น

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพราะรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายการใหม่ที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งนักลงทุนอาจไม่ได้ให้ความสนใจหรืออาจมีความไม่เข้าใจในรายการดังกล่าว ส่งผลให้นักลงทุนไม่นำรายการดังกล่าวมาตัดสินใจในการลงทุน ดังนั้น รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจึงไม่มีผลต่อมูลค่าตลาดรวมของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ชูวันกลาง (2548) รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่มีส่วนช่วยในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากนักลงทุนไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางบัญชีและข้อมูลทางบัญชีในเรื่องภาษีเงินได้ในการตัดสินใจลงทุน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2550) พบว่าตลาดไม่

มีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้จากวิธีเจ้าหน้าที่ภาษีเงินได้เป็นวิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กล่าวคือตลาดไม่ยอมรับต่อสัญญาณที่ผู้บริหารสั่งให้แก้อู่ถือหุ้นว่ากำไรในอนาคตจะสูงขึ้นจากการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ผลการวิจัยที่ได้จึงเป็นประโยชน์ต่อบริษัทและผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งผู้บริหารและนักลงทุน ควรให้ความสำคัญกับรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษา เนื่องจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้ารายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสูงขึ้น ความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นก็จะสูงขึ้น และนักลงทุนต้องทำความเข้าใจกับรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ถ้านักลงทุนทำความเข้าใจกับรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็จะสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์และประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในหลักทรัพย์ที่จะสร้างผลตอบแทนต่อนักลงทุนได้ สำหรับประเด็นการวิจัยที่จะมีต่อไป มีข้อเสนอแนะให้วิเคราะห์โดยใช้กลุ่มที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ประชากรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) เป็นต้น จะทำให้ผลการศึกษาชัดเจนขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา สุนทรบุรุษ. (2545). ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดของหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินกลุ่ม : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิมมวล เขียวรัตน์. (2539). ผลกระทบของการประกาศกำไรสุทธิทางบัญชีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีความแตกต่างในความพร้อมของข้อมูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชี ศึกษบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญนาค เกิดสินธุ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาตลาดของหลักทรัพย์ กลุ่มพาณิชย์ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2555). สถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทแอกทีฟ พรินท์ จำกัด.
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2550, สิงหาคม). ผลกระทบของการนำนโยบายการบัญชีภาษีเงินได้รอตัดบัญชีมาถือปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี 2538-2549. วารสารวิชาชีพบัญชี. 3: 27-47.
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2555). ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี. กรุงเทพฯ : บริษัท ชวนพิมพ์ 50 จำกัด.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <http://www.fap.or.th> (2 กุมภาพันธ์ 2557).
- สุธี คทวณิช. ผลกระทบและการเตรียมพร้อมรับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี Implication of and Preparation for Deferred Tax. Executive Journal. หน้า 72-87. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal (16 มิถุนายน 2557).
- อริศรา กำจัดภัย. (2554). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อังครัตน์ เปรียบจรรย์วัฒน์. (2555). IFRS : ข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานและการตีความ. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

อุไรรัตน์ ชูวันกลาง. (2548). การศึกษาความสามารถของรายการภาษีเงินได้รอตัดบัญชีในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ภาคนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.